

2024/ 01. Notes per a la Secció d'Economia i Ciències Socials de la Fundació Bosch i Cardellach de Sabadell, referides a una rèplica d'Eduard Jiménez a l'article de Modest Guinjoan a **El Nacional** (p.1-2), i a les inversions de l'IDEMS finançades per plusvàlues a la sèrie d'inversió 1980- 2012 de l'Ajuntament de Sabadell (p. 4-6). (+)

1. La relació entre el PIB i el nombre de llocs de treball per territoris de la Regió Metropolitana de Barcelona, s'ha de fer en base a les xifres dels llocs de treball localitzats, i no amb les xifres d'afiliacions de la SegSocial, que recullen l'*efecte seu* de les empreses domiciliades municipi de Barcelona (944.867, enlloc de 1.098.199, el 2021), i al Vallès (583.304 enlloc de 537.304). Els paràmetres de referència han de ser 79.188 €/ LTL al municipi de Barcelona (i no de 68.132 €), malgrat l'ocupació turística, de nivells salarials baixos. I de 73.633 €/LTL (i no 79.937 € de l'article) al Vallès, més semblant als valors mitjans de la RMB i CAT, i més en consonància amb les interpretacions tradicions de les dinàmiques metropolitanes.

2. Desacord amb l' excedent net al municipi de Barcelona de 400.000 llocs de treball com s'indica a <https://www.diaridesabadell.com/2024/02/19/manel-larrosa-eduard-jimenez-opinio/> **El perfil de Sabadell, com a ciutat dormitori**, i amb quina tesi hi tinc desacord , pel fet que **municipi** no és com ciutat, i no considerar la ciutat real del **sistema urbà**, més compensat. L'excedent va ser de 230.476 llocs de treball, el 2021, segons el PDUM de l'AMB.

3. A la sèrie d'inversió 1980-2012 de l'Ajuntament de Sabadell, cal incorporar la inversió, no inclosa als pressupostos municipals, de 4138,4 MPTA corrents, de l'IDEMS (1990-94), finançada amb plusvàlues, i que va representar el 9,6% de la inversió total, en valors constants, del període de 20 anys de l'alcalde Farrés. També cal consolidar-hi l'activitat de VIMUSA, especialment en el període 1979- 1999, amb l'operació important de la plaça d'Espanya.

Notícia relacionada amb la 233 (Al·legació al PDUM) i 225 (**Indicadors de salut i potencial econòmic de Sabadell i Terrassa, en el context de les 20 ciutats de la ciutat gran dels 5,3 milions d'habitants*, pel seminari de la FBC, de maig de 2023).

From: joaquin clusa i oriach <joaquin@clusa-oriach.cat>
To: Eduard Jiménez <ejimenez@teonetwork.com>, Larrosa
<mlarrosa@coac.net>, Secció Economia i Ciències Socials FBC
<economia@fbc.cat>
Date: 26/02/2024 6:24

Subject: Fwd:
De la metròpoli, la seva visibilitat i mètriques-2- Afinament JClusa- Des de lluny

Moltes gràcies, Eduard, per compartir rèplica a Modest Guinjoan i traient pit pel nostre Vallès. També per la pedagogia de la rèplica en posant en relació el valor del PIB amb els llocs de treball, i que crec que no és la primera vegada que ho feu. Incorpora al Manel, **ja posats** avui, i perquè us comento l'article recent del DS.

Tres observacions només:

1. Els llocs de treball segons les afiliacions de la SeSocial amaguen l'efecte seu. Fent servir la informació del PDUM dels llocs de treball localitzats i Població ocupada resident, els resultats de la taula pel que fa al municipi de Barcelona i al Vallès canvien de forma important, mentre que els corresponents a la RMB i CAT es mantenen.

La xifra dels LTL i POR de Barcelona del 2021 és 944.867 i 714.391, respectivament. A més a més de posar de relleu que l'efecte seu és de l'ordre d'uns 150.000 llocs de treballs localitzats fora del municipi de Barcelona, el PIB per LTL seria de 79.188 € /LTL i no de 68.132.

Fent la hipòtesi que el 30% del superàvit de LTL va al Vallès, i la xifra de PIB per LTL seria de 73.633 (no, 70.823, calculat sobre l'excedent potencial de 230.476) i no de 79.937 €/LTL. (*)

Amb aquests resultats les conclusions de Guinjoan serien més ajustades a la realitat que les teves, diria, i que no es pot parlar de mètriques falsejades.

Font:

<https://clusa-oriach.cat/20231213-FINAL-ANNEX%201.NotesAllegacio-MemoriaPDUM-SMur-JClusa.pdf>

pàg. 10.

2. Entenc que SEAT, ALSTHOM, CELSA, SIMÓN, BIMBO, MANGO.. estan localitzades on estan perquè van elegir localitzar-se *a* Barcelona, i només per falta de sòl al municipi central van fer-ho on van trobar sòl, el màxim de proper al centre, i que per tant aquest és un dels principals actius dels nostres *sistemes urbans*.

3. En relació a l'article que vau publicar amb el Manel fa pocs dies a DS, em permeto dir-vos que no incorporant les xifres que us he compartit abans, produeix un diagnòstic parcial i esbiaixat, que entenc caldria corregir, perquè la visió no és tan pessimista com la descriu, malgrat cal fer els possibles perquè a Sabadell s'hi localitzin activitats de més valor afegit, i amb Terrassa, intentem portar les activitats que ara van a Barcelona.

Sempre a punt per discutir més i aprendre. Salut i bon treball,

Joaquim Clusa

www.clusa-oriach.cat

Taula E. Jiménez

Àmbit	PIB (milions d'Euros)	Llocs de treball (mitjana afiliacions SS)	PIB / Lloc de treball (€)
Barcelona	74.822,30	1.098.199	68.132
Vallès	42.950,50	537.304	79.937
RMB	167.691,50	2.281.246	73.509
CATALUNYA	244.839,40	3.350.435	73.077

Elaboració J.Clusa

	PIB / Lloc de treball (€)	POR	LTL	LTL-POR	EfecteSeu (LTL-SgSc-Cens)
Barcelona	79.188	714.391	944.867	230.476	153.332
Vallès	70.823		583.304		
	73.509				
	73.077				

(*) Nota complementària després de la tramesa del correu:

El paràmetres de referència han de ser de 79.188 €/ LTL al municipi de Barcelona (i no de 68.132 €), malgrat l'ocupació turística rellevant. I de 73.633 €/LTL (i no 79.937 €) al Vallès, més semblant als valors mitjans de la RMB i CAT.

TEXT DE L'ARTICLE /CARTA TRAMESA A *EL NACIONAL* PER EDUARD JIMÉNEZ

Fa unes quantes setmanes el col·lega Modest Guinjoan va dedicar dos dels seus articles a presentar el resultats d'un informe promogut per l'AMB i realitzat pel Gabinet d'Estudis de la Cambra de Comerç de Barcelona sobre la Metròpolis de Barcelona.

Els articles fan una descriptiva de l'informe, ressalten l'inqüestionable pes i paper de Barcelona i l'AMB en l'economia catalana i presenten un determinat relat sobre l'evolució socioeconòmica d'aquest àmbit del país. Una síntesi d'aquest relat es pot recollir en dues frases/idees: "L'AMB, com a realitat demogràfica i econòmica, es fa gran gràcies a les activitats concretes que s'hi desenvolupen i la seva capacitat d'atracció (...)" i "El lideratge de la capital catalana com a motor econòmic ha portat a provocar una mena de taca d'oli a tot el seu entorn per a suplir un territori limitat i saturat". Un paràgraf dedicat a comparar el PIB per habitant a Barcelona, l'AMB i Catalunya conclou que a la capital "s'hi desenvolupen activitats de molt més valor que a la resta".

Succeeix que la realitat territorial va més enllà del que pugui definir uns límits administratius i ben podria ser que les dades desmenteixin determinades afirmacions. El territori de l'AMB, per començar, no és cap realitat demogràfica ni econòmica. I menys encara la Metròpoli. En termes demogràfics, perquè els seus principals fluxos residencials es produeixen precisament fora dels 36 municipis. Enternes econòmics, perquè deixa fora aspectes tant determinants de la Barcelona metropolitana (i la seva història) com la SEAT, ALSTHOM, CELSA, SIMÓN, BIMBO, MANGO... i un etcètera llarguíssim desectors d'activitat sense els quals la dinàmica de la Metròpoli fora inexplicable. La Metròpoli real és alguna cosa molt més semblant a la Regió Metropolitana de Barcelona, com ben recentment han començat a expressar els responsables de la capital i com només la inexistència d'una organització territorial de Catalunya com deu mana ha permès amagar. Altra cosa, i ben fet que fa, és que l'AMB sigui la única administració que en fa bandera, però d'aquí a confondre desitjos i realitat va més d'un pam. A més, en una economia oberta i integrada com la metropolitana, el PIB per habitant senzillament és una mètrica equívoca i inadequada per copsar la creació de valor del territori. En l'extrem, arribaríem a la caricatura de considera la Ribera d'Ebre - la comarca amb PIB per habitant més alt de Catalunya com el motor econòmic del país pel fet de tenir nuclears.

En aquest sentit, si volem aproximar-nos a les diferències en creació de valor, és molt més adequat emprar el PIB per lloc de treball, una mena de productivitat mitjana territorial. Si fem els càlculs, els resultats segur que seran sorprenents per a molts. Vet aquí.

Àmbit	PIB (milions d'Euros)	Llocs de treball (mitjana afiliacions SS)	PIB / Lloc de treball (€)
Barcelona	74.822,30	1.098.199	68.132
Vallès	42.950,50	537.304	79.937
RMB	167.691,50	2.281.246	73.509
CATALUNYA	244.839,40	3.350.435	73.077

Podria ser que els llocs de treball de la ciutat de Barcelona estiguessin sobreestimats per l'efecte seu, però així i tot les diferències que mostra la taula són prou evidents del fet que hores d'ara, a la

Metròpoli Barcelona, el lideratge de la creació de valor es troba arreu i particularment al Baix Llobregat al Vallès. Com pot ser? Doncs pel fet que en aquests àmbits s'ha acabat aplegant activitats terciàries intensives en coneixement i roman encara una localització industrial capdavantera a Catalunya.

Negar l'existència d'una dinàmica de taca d'oli centrada en Barcelona fora estúpid, però pretendre que és aquesta dinàmica la que explica el potencial i fortalesa de la regió barcelonina fora un error conceptual prou greu com per esterilitzar les seves expectatives reals. A més, és fàcil obviar que en tot cas la taca d'oli es produeix tant amb efectes positius com també en els negatius, amb tendència a tenir un saldo equívoc: és més fàcil traslladar els inconvenients (mobilitat, habitatge,...) que no pas els avantatges (activitats d'alt valor, grans equipaments,...).

Allò que sí és innegable és la tendència recent a una hiperconcentració a la ciutat de Barcelona del que diríem serveis professionals, que en aquests moments es distribueixen en prop del 60% de tot Catalunya a la capital, intervenint molts factors intangibles de localització (la qualitat urbana, l'accessibilitat millorada, l'esperit força gregari de la concentració d'activitat). Tanmateix, deixar en mans del mercat immobiliari (l'economia de la localització ho explica molt bé: els preus més alts tendiran a concentrar les activitats de més valor que se'ls poden permetre) la dinàmica de desenvolupament de tota una metròpoli és una estratègia que pot acabant sent suïcida: una ciutat dual que combina el glamur dels hubs i els grans esdeveniments amb rendiments més que discrets dels seus llocs de treball.

Ni tants sols és del tot cert que la dinàmica d'innovació funcioni en forma de taca d'oli o de corones: si fem un mapa del recent informe d'anàlisi sobre l'ecosistema startup a Catalunya trobarem, per exemple, que 500 de les 2100 empreses identificades tenen la seu al Vallès.

Tampoc no es tracta de veure qui treu més pit. La competitivitat i sostenibilitat de la metròpoli cal conceptualitzar-la i promoure-la amb el rigor necessari que respecti la realitat.

Eduard Jiménez. Economista.

*Coordinador de la secció d'Economia i Ciències Socials de la Fundació Bosch i Cardellach.
Membre de la comissió tècnica de FEM VALLÈS*

-

----- Original Message -----

From: Eduard Jiménez <ejimenez@teonetwork.com>

To: Undisclosed Recipients <UndisclosedRecipients@gencat.onmicrosoft.com>

Date: 21/02/2024 10:48

Subject: De la metròpoli, la seva visibilitat i mètriques

Benvolguts,

Em plau fer-vos a mans un breu article que he tramès a El Nacional en rèplica a una sèrie publicada pel col·lega Guinjoan sobre la metròpolis.

No acostumen a publicar articles d'opinió no demanats, tanmateix potser és el vostre interès conèixer-lo i difondre'l.

Gràcies i salut

Eduard Jiménez

Economista i consultor en polítiques públiques

ICPP sl

t. 687828840

@edjihe

From: joaquim clusa i oriach <joaquim@clusa-oriach.cat>

To: Secció Economia i Ciències Socials FBC <economia@fbc.cat>, Jiménez-SG <ejimenez45@gmail.com>

Cc: Miquel Masclans <mmasclans@telefonica.net>, FERRER <jferrer@economistes.com>, Larrosa <mlarrosa@coac.net>, joaquim clusa i oriach <joaquim@clusa-oriach.cat>

Date: 26/02/2024 4:25

Subject: Consulta tema IDEMS-2- Un avanç- També Plaça d'Espanya? -Des de lluny

Moltes gràcies, Eduard, per confirmar que la inversió de l'IDEMs per finançar el Parc Catalunya i l'Eix Macià no estava inclosa a l'arxiu dels pressupostos liquidats de l'Ajuntament, i que és de prou entitat per donar-li relleu a la recerca.

M'avanço al que ens pugui dir en Jordi Ferrer, en relació al que preguntes: no hi havia consolidació amb el pressupost de l'Ajuntament segurament pel fet que l'IDEMS era una empresa de la GenCat. Algunes vegades s'ha expressat dient que a l'Ajuntament, l'operació *no li va costar res* i que és un altre forma d'explicar-ho.

També per dir-te que no conec el significat de les sigles de la primera columna del full corresponent a l'IDEMs, però que els valors que porten, deuen ser efectivament la inversió que busquem.

Ptes	1.990	1.991	1.992	1.993
pc	2.059.397.575	244.032.341	566.304.413	418.678.951
ct	68.026.691	78.513.048	18.991.299	32.026.807
as	181.839.652	129.933.560	58.297.855	37.563.482
gc	159.160.058	0	0	85.588.750
	2.468.423.976	452.478.949	643.593.567	573.857.990

Els totals de la taula que adjuntes, són per a cadascun dels 4 anys de despesa 1990-1993 (i no 1991 i 1992, com vaig), són aquests:

2.468,4

452,5

643,6

573,9

4.138,4 MPTA corrents

I coincidirien amb la taula resum de la inversió del document elaborat per en Jordi, expressada en M€:

Tercera legislatura: 17,55498 M€

Quarta legislatura: 7,317031

166,386

Total 24,872011 M€

4138,4 MPTA corrents

de la taula següent:

[illegible]

Ja veiem que la quantia, si és aquesta, és de prou entitat quan es posa en valors constants del 2002: **9,6% de la inversió liquidada per l'Aj durant 20 anys en el pressupost propi!**. En relació als 40 anys llargs, fins el 2013, segurament no baixarà del 5%, i que també és prou significativa per tenir-la en compte, per la seva font especial de finançament.

Malgrat que a l'Estudi Econòmic-Financer del Pla General del 1993, es preveia una inversió total de 6.839 MPTA (incloïa el nou edifici de l'Ajuntament davant el Corte Inglés, crec), crec que ens hem de quedar amb la xifra del document i excel del Jordi, perquè a la Memòria de l'IDEMs feta per en Carles Prieto (no tinc els documents a prop per fer la citació completa; 629 290175, per si cal trucar-lo), presenta les xifres (en milions PTA corrents) següents (si les vaig copiar bé, fa anys):

DESPESSES

Despeses estructurals (personal, despesa corrent...)	162,2
--	-------

Despesas financeiras (interesses acredores) 66,0

Inversions

Col·laboradors tècnics 232,8

Gestió comercial 258,9

Obres Parc Catalunya	3.227,4
----------------------	---------

Adquisició de sòl 609,0

4.556,2

INGRESSOS

Aportació inicial Ajuntament 38,1

Interessos dipòsits 295,6

Aportació CÒDEM-Venda parcel·les 3.578,6

Aportació INCASOL 20,0

Subv. Junta de Sanejament	189,5
---------------------------	-------

Ajuntament- Contribucions Especials 332,9

Reintegrament IVA 42,4

Altres ingressos 33,3

Venda solars 129,6

Aportació capital empreses privades 34,7

Reintegrant credits personal 0,9

4.695,6

Diferència I - D 139,3

Favor, Jordi, si pots confirmar aquestes xifres, o si el pots trucar al 699 49 91 10 (disculpes Jordi, per molèsties, però ja veus que fas falta!). I per això incorpore també al Miquel Masclans (disculpa Miquel, que t'hi torni a posar) perquè era el gerent de Vimusa), per si pot donar opinió complementària.

I encara incorpore al Manel Larrosa, per si ell pot ajudar a tancar les xifres, però sobretot, per si pot ajudar a recordar quina part de l'operació d'habitatges de la Plaça d'Espanya (sic) estava incorporada a la inversió finançada per l'Ajuntament.

Crec, si no recordo malament, que el finançament de l'habitatge va ser de la Generalitat, però tinc el dubte en relació a la urbanització. Fos quin fos el finançament es tracta d'una gran *operació de ciutat*, que no es pot deixar de banda en un estudi de la inversió de l'Ajuntament / ciutat. Però, cert que aquí ens posem en un camp més complicat, com per exemple el pagament de la quota d'amortització del crèdit de la Gran Via durant molt anys (fins el 1990?), i que va afectar a l'estalvi de la hisenda municipal.

És important en tot cas, que podem incorporar a l'anàlisi de les xifres dels pressupostos municipals doncs, la historia de les gran operacions de ciutat (i ara també penso amb la urbanització de molts barris, finançat majoritàriament amb contribucions especials (el Morales va dir, crec, que el que no es paga no es valora prou!), en aquest estudi, amb la direcció generosa i eficient de l'Eduard.

A disposició pel que faci falta, perquè la feina té molt interès per entendre més la construcció de la ciutat.

Salut i bona feina,

Joaquim Clusa

www.clusa-oriach.cat

----- Original Message -----

From: Secció Economia i Ciències Socials FBC <economia@fbc.cat>

To: 'joaquim clusa i oriach' <joaquim@clusa-oriach.cat>, Jordi Ferrer i Perarnau <jferrer@economistes.com>

Date: 21/02/2024 12:40

Subject: Consulta tema IDEMS

Benvolguts,

Pràcticament he acabat el primer informe sobre les inversions, però necessito contrastar amb algú uns extrems.

Un de conceptual. Pel que dedueixo veniu a dir que l'IDEMS va fer la inversió i que aquesta no figura en la liquidació de l'Ajuntament, ni com a cap. 6 ni com a cap 7. Vol dir que en ser propietària i alhora l'autoritat urbanística del desenvolupament del sòl va gaudir de les plusvàlues urbanístiques. És això, no? Ho dic per, cas d'afegir-ho que en sóc partidari, deixar-ne constància. Un de concret, en el full de càlcul corresponent trobo el següent:

Ptes	1.990	1.991	1.992	1.993
pc	2.059.397.575	244.032.341	566.304.413	418.678.951
ct	68.026.691	78.513.048	18.991.299	32.026.807
as	181.839.652	129.933.560	58.297.855	37.563.482
gc	159.160.058	0	0	85.588.750
	2.468.423.976	452.478.949	643.593.567	573.857.990

Quin significat tenen les sigles de la primera columna? Tota aquesta despesa és pròpiament inversió?

Gràcies d'avançada i salut!

De: joaquin clusa i oriach <joaquin@clusa-oriach.cat>

Enviat: dimecres, 14 de febrer de 2024 4:59

Per a: josep@jmilaconsultor.cat; Secció Economia i Ciències Socials FBC <economia@fbc.cat>; Oriol Mestre Vall <orimestre@gmail.com>; Carme Casablanques Segura <carme.casablanques@uab.cat>; Francesc Casas <fcasas.seltas@gmail.com>; Glòria Dalmau <dalmaupons@gmail.com>; miquel masclans <mmasclans@telefonica.net>; antoni_alegre@economistes.cat; Manel Larrosa Padró <mlarrosa@coac.net>; FERRER <jferrer@economistes.com>

Tema: RE: URGENT: Propostes ApS a la UAB curs 2024-2025

Moltes gràcies, Eduard, per mantenir la feina de la secció.

D'acord amb en Josep Milà que tots tres projectes són d'interès per a la ciutat. Ajudaré en to tel que pugui.

I ull en relació a la sèrie de la liquidació dels pressupostos de l'Ajuntament de Sabadell, perquè, si no vaig malfixat, hi falta la inversió de l'IDEM dels anys 1991 i 1992, que es van finançar amb les plusvàlues urbanístiques, i que estan, en valors corrents, al full de càlcul d'en Jordi Ferrer.

Salut i bona feina,

Joaquim Clusa

www.clusa-oriach.cat

On 13/02/2024 16:05 josep@jmilaconsultor.cat wrote:

Per part meua, veig bé els 2 projectes però també és molt interessant el 3r sobre l'àrea urbana i el districte socioeconòmic de Sabadell, les seves característiques, potencials, debilitats, problemàtiques...comparant-lo amb d'altres àrees metropolitanes de dimensions semblants, etc.

Per mi endavant amb els 3 projectes.

Salutacions a tots,

Josep

De: Secció Economia i Ciències Socials FBC <economia@fbc.cat>

Enviado el: martes, 13 de febrero de 2024 12:41

Para: 'Oriol Mestre Vall' <orimestre@gmail.com>; Carme Casablanques Segura <carme.casablanques@uab.cat>; joaquin clusa i oriach <joaquin@clusa-oriach.cat>; Josep Milà i Masoliver <josep@jmilaconsultor.cat>; Francesc Casas <fcasas.seltas@gmail.com>; 'Glòria Dalmau' <dalmaupons@gmail.com>; miquel masclans <mmasclans@telefonica.net>; antoni_alegre@economistes.cat; 'Manel Larrosa Padró' <mlarrosa@coac.net>

Asunto: URGENT: Propostes ApS a la UAB curs 2024-2025

Benvolgudes i benvolguts,

M'adreço als membres més actius de la secció per a demanar propostes i suggeriments al voltant de la col·laboració amb la UAB pel que fa a treballs dels seus estudiants de Grau i Màster.

Com sabeu, tenim en curs una col·laboració per la qual dues estudiants de l'assignatura de comptabilitat pública del Grau de Comptabilitat i Finances realitzen un TFG sobre la liquidació dels pressupostos municipals de l'Ajt. SBD en el període de la crisi financera.

Arran d'això, es va contactar amb l'Oficina de la UAB que gestiona els acords d'Aprenentatge Servei i Reptes, acordant per al proper curs fer servir aquesta via.

Això ha de permetre estendre la col·laboració a d'altres temàtiques.

És el cas que aquesta setmana acaba el termini per fer les propostes inicials, que no tenim perquè restringir al tema dels pressupostos.

D'entrada, penso que hem de presentar dos projectes:

- Un dels pressupostos, en la línia d'ampliar i aprofundir anàlisis*
- Un altra sobre evolució per barris dels indicadors de pobresa i desigualtat, mirant de donar continuïtat a la presentació recent que hem fet.*
- Un tercer que podria recollir els nostres debats sobre l'Àrea Urbana de Sabadell, per exemple el seu atractiu de localització d'activitat*

Però tanmateix en un tema tant i tant ampli com Economia i Ciències Socials hi hauria infinits temes a plantejar.

Penseu que el paper de la FBC aquí és bàsicament el d'acompanyar puntualment i donar suport informatiu.

Qualsevol proposta o suggeriment serà benvingut i traslladat a la UAB.

Salutacions